

**Bodens
kommun**

Kommunrevisionen

2017-10-09

Kommunfullmäktige i
Bodens kommun

Utlåtande över delårsrapport per augusti 2017

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om delårsrapporten har upprättats i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. Vidare skall vi bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten. Det innebär att granskningen varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

- I vår översiktliga granskning har det framkommit att kommunens delårsrapport inte är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, vilket innebär att delårsrapporten inte ger en rättvisande bild av periodens resultat. Felaktig periodisering av tillfälligt stöd med anledning av den uppkomna flyktingsituationen ger ett materiellt fel i periodens resultat om cirka 23 mkr. Den tillämpade redovisningen avviker väsentligt från god redovisningssed och står i strid med Rådet för Kommunal Redovisnings rekommendation 18.1 och det yttrande som rådet gjort avseende redovisningen av detta tillfälliga stöd.
- Delårsrapportens prognos för helåret innebär att periodiseringsfelet skulle uppgå till 3,9 mnkr vid årets slut, och därmed inte vara av samma väsentliga storlek som per augusti, men fortfarande stå i strid med lagens krav och god sed.
- Vår översiktliga granskning visar på att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella målen för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt i budget 2017.
- Vår översiktliga granskning visar på att det prognostiserade resultat är delvis förenligt med de mål för verksamheten för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt i budget 2017.

Då redovisningen innehåller ett periodiseringsfel som dessutom avviker från lagens krav och god sed rekommenderar vi att felet rättas *senast* till upprättandet av årsredovisningen.

Boden kommuns revisorer

Inger Lundström
Ordförande

Leif Nordström
Vice Ordförande

Roland Hemphälä

Karl-Ivar Frank

Michael Sundberg

Roland Dahlqvist

Per-Olof Planting

Britt-Inger Olsson

Bilaga: Revisionsrapport "Granskning av delårsrapport 2017, Bodens kommun",
PwC, oktober 2017

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2017

Bodens kommun

Conny Erkheikki
Auktoriserad Revisor

Oktober 2017

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Avgränsning och metod.....	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Bedömning.....	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	6
3.2.1.	Iakttagelser	6
3.2.2.	Bedömning.....	7

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2017-01-01 – 2017-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt, förutom vad gäller periodisering av bidrag för den uppkomna flyktingsituationen, som avviker mot lag och god sed. Denna avvikelse tas upp nedan.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2017.

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2017.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall är delvis är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017.

- I vår granskning har det framkommit att kommunens delårsrapport inte är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed, vilket innebär att delårsrapporten inte ger en rättvisande bild av periodens resultat. Felaktig periodisering av tillfälligt stöd med anledning av den uppkomna flyktingsituationen ger ett materiellt fel i periodens resultat om 23 mkr. Intäkterna, och därmed periodens resultat, skulle rätteligen ha varit 23 mkr högre. Den tillämpade redovisningen avviker väsentligt från god redovisningssed och står i strid med Rådet för Kommunal Redovisnings rekommendation 18.1 och det uttalande som rådet gjorde avseende redovisningen av detta tillfälliga stöd. Alla intäkter borde rätteligen ha redovisats senast 2016-12-31. Med anledning av detta rekommenderar vi att revisorerna bör föreslå att felet rättas **senast** till upprättandet av årsredovisningen 2017.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2017-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions- sed i övrigt har.

Ekonomichef och redovisningscontroller har givits möjligheter att lämna synpunkter på rapportens innehåll innan den fastställts.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 83 mnkr.

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Någon sammanställd redovisning har inte upprättats i delårsrapporten, däremot redovisas de helägda bolagens prognoser för helåret. Det finns dock en resultaträkning för kommunkoncernen med utfall 2017-08-31 och utfall 2016.

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om *händelser av väsentlig betydelse* som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas.

En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Det prognostiserade resultatet uppgår till 42 mnkr vilket är 7,3 mnkr sämre än budgeterat.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkningar. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation.

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har följande väsentliga avvikelser noterats:

- Särskilda statsbidrag för att hantera flyktingsituationen om 65,3 mnkr erhöles år 2015. Av dessa intäkter är 42 mnkr felaktigt periodiserade till 2017. Per 2017-08-31 är 23 mnkr fortfarande inte intäktsförda. Enligt prognosen kommer 3,9 mnkr att kvarstå per 2017-12-31.

Ovan noterar vi att kommunen inte valt att redovisa alla intäkter senast 2016-12-31 avseende det tillfälliga statsbidraget på 65,3 mnkr från staten till kommunerna för flyktingverksamheten. Dessa medel ska enligt protokoll KS 2016/50 §10 och KF 2016/50 §13 användas under åren 2016-2018, dels till ökade kostnader av flyktingmottagandet dels till integrationsprojekt/satsningar. Perioden för användandet av medlen går emot yttrande från RKR om redovisning och periodisering av statsbidrag som ges som tillfälligt stöd till kommuner och landsting för att hantera den rådande flyktingsituationen (December 2015). Bakgrunden till yttrandet är regeringens proposition 2015/16:47 s. 18f. Enligt yttrandet bör inkomsten periodiseras antingen med en jämn fördelning fr.o.m. december

2015 (regeringsbeslut om regleringsbrev för anslaget 1:5 inom UO25) eller från den månad 2015 när kommunen eller landstinget bedömt att kostnaderna för flyktingsituationen började öka i betydande omfattning, t.o.m. 2016.

Totalt uppgår resultatfelet ovan till 23 mnkr per augusti 2017. Felen bedöms som materiella och påverkar periodens resultat i väsentlig omfattning.

3.1.2. Bedömning

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt förutom vad avser redovisningen av det tillfälliga statsbidraget. Beloppet är lägre än per föregående årsskifte, men fortfarande materiellt, med stor påverkan på periodens resultat. Felet bör rättas **senast** till upprättandet av årsredovisningen 2017. Felets påverkan på prognosen är betydligt lägre än föregående år.

Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2017.

3.2. God ekonomisk hushållning

I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2017.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2017. Det finns ett mål som är benämnt "en kommun med långsiktigt stabil ekonomi".

I delårsrapporten nämns att det finns fyra indikatorer till det målet. Det finns inte en förteckning över målindikatorer i årsredovisningen vilket försvårar för oss att, utifrån den information som presenteras i delårsrapporten, verifiera och utvärdera det finansiella målet. Om kontroll sker mot kommunens budgetdokument så återfinns indikatorerna där, och vi kan se att de utvärderas i delårsrapporten. Utifrån redovisningen kan man dock sammantaget få en överblick.

Kommunstyrelsen bedömer att målet är uppfyllt då 3 av 4 indikatorer uppnås. I tabellen över samtliga mål så är målet markerat som uppfyllt både per augusti och i prognosen.

Mål för verksamheten

I delårsrapporten görs en uppföljning av samtliga 11 mål som fullmäktige fastställt för verksamheten. Redovisningen görs utifrån utfall augusti och prognos för helårsutfallet. I tabellen över samtliga mål kan man se att till prognosen bedöms 3 verksamhetsmål av 11 vara uppfyllda, medan ett mål är uppfyllt per augusti. Till målen finns kopplat indikatorer som inte är fullständigt förtecknade i delårsrapporten, vilket försvårar för oss att, utifrån den information som presenteras i delårsrapporten, verifiera och utvärdera verksamhetsmålen. Utifrån redovisningen kan man dock sammantaget få en överblick.

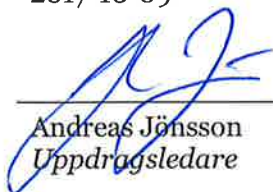
Kommunstyrelsen bedömer att målen för verksamheten delvis är uppfyllda per augusti. Av tabellen kan man tolka att målen även i prognosen är delvis uppfyllda.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2017.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2017.

2017-10-09

Andreas Jönsson
Uppdragsledare

Conny Erkheikki
Projektledare